

El dret a triar l'escola per evitar el bullying lingüístic

written by Jaume Gras i Bartrolí | 21 de juliol de 2022

El pitjor que ens pot passar és pensar que com que les coses no haurien de ser tal com són, no ens han de passar.

És evident que a mesura que tenim més informació i sabem el que succeeix a l'interior de les aules urgeix trobar una sortida per garantir els drets lingüístics més elementals dels nostres nois i noies. Actualment, a les escoles públiques, i probablement també a algunes de les concertades, especialment a moltes de les escoles de Barcelona i de l'Àrea metropolitana, això no és garanteix en absolut davant la *sanfason* del departament, dels inspectors i dels polítics autonomistes. Tot va bé, repeteixen. Saben que no és cert.

Fa pocs dies, 11/7/22, un professor de català d'un institut de l'àrea metropolitana, assegurava en un article al diari ARA i a TV3, que al centre escolar on imparteix les classes, al *cinturón rojo*, no es parla ni un bri de català. Això no vol dir que no hi assisteixin alumnes indígenes. Fins i tot una de les poques alumnes catalanes matriculades va voler fer l'experiment de parlar amb els seus companys xerrant amb normalitat la llengua del país i va haver de patir la burla lingüística de la castellanor imperant. D'això, entenc que se'n diu *bullying*, oi? Deu ser *bullying* lingüístic.

En aquestes escoles, la pregonada immersió es produeix en sentit invers, perquè els nois i les noies de famílies catalanes es troben en minoria a totes les ciutats del cinturó i en bona part dels barris de la capital. A Badia és així. I a Santa Perpètua i a Cerdanyola i a Viladecans i al Prat i a Gavà. Han de parlar en castellà, no per voluntat, sinó perquè no van a l'escola adequada en una societat castellanitzada.

Em crec el testimoni del professor i penso que aquest fet no

és una excepció o una anècdota puntual. El que sí que resulta excepcional és que s'hagi decidit a denunciar-ho als mitjans sense por a les represàlies. Està clar que aquest no és un cas aïllat sinó un més entre molts silenciats que ara aflora. Està clar que aquesta és una situació que s'està covant des de fa molts anys al sistema.

Finalment, tot lliga a l'extraordinari món de Vichy. Si els nostres autonomistes del procés van enganyar tan alegrement als seus electors i formen part del Govern regional sense donar cap explicació seriosa al respecte, per què ens hauríem de creure el que diuen amb cara de xai satisfet sobre l'estat de l'escola?

A les escoles de Catalunya no tot va com una seda. "No n'hi ha cap de problema", deien, intentant calmar les escomeses espanyolistes obviant, però, les coaccions que pateixen molts alumnes tal com ha explicat aquest professor.

És cert. No hi ha problema pels alumnes castellans que si no els hi ve de gust parlar en català, doncs no ho fan. Tampoc per a molts professors que si l'abandonen i miren cap a una altra banda, no els hi passa res. Un 40% del professorat formen part d'aquest supòsit ens diu a [Vilaweb Margarida Muset](#) exdirectora del Servei d'Ensenyament del Català.

Tot ens fa pensar que la normativa que recentment s'ha aprovat amb els vots de l'espanyolisme d'esquerres, servirà precisament per col·locar sota el paraigua legal aquests canvis que fins ara eren arbitraris. Bona feina, conseller Gonzalez.

Com es pot afirmar que aquest és un model exemplar si existeix *bullying* lingüístic a les aules? Com es pot parlar de model d'èxit a una escola que impedeix que els nois puguin expressar-se amb normalitat, com aquell qui respira, amb la llengua del país? Com pot ser que es vetlli fins a l'extenuació per les diferències de gènere i tota la pesca i,

en canvi, la Generalitat permeti el *bullying* lingüístic?

Molta d'aquesta canalla ja saben que quan arriben a les escoles o els instituts han de canviar de registre, si no volen sentir-se diferents o víctimes de les burles d'alguns companys pinxos. No és cap invent. És el que va denunciar sense embuts el professor als mitjans de comunicació.

Com és possible que això passi a Catalunya després de quaranta anys i que ens passi amb la Generalitat com a responsable del sistema escolar? Com hem arribat a aquest punt de col·lapse? Com potser que la mateixa setmana que se'ns desvela aquest fet el president de la Generalitat faci el típic paper de perdonavides en l'entrega d'una creu de Sant Jordi a un grup de *cantaores* de Cornellà que l'únic mèrit que han tingut hagi estat precisament el de castellanitzar encara més el país? Com pot ser que la Generalitat es gasti tants diners amb campanyes de publicitat per estimular l'ús del català a la Justícia després del paperot tan galdós dels líders processats a Madrid davant la cúpula de la Justícia de l'Estat?

No queda gaire temps per esmerçar la manera de fer de la transició. Ara ho constatem. Quaranta anys més tard és evident que malgrat les bones intencions i l'esforç i bon nivell d'un munt de professionals, l'escola única ha estat un experiment fallit per a la catalanitat perquè els objectius de normalització en àmbits castellans no s'han complert ni de bon tros. Al contrari. Moltes famílies que viuen en aquestes zones del país estan condemnades a veure com els seus fills tenen un altíssim percentatge de probabilitat que es castellanitzin a les aules.

La bona fe de la ideologia del tots junts, no separem els nostres fills! No és factible en moltes ciutats per una qüestió aritmètica. Ho repetirem. A la ciutat de Badia, de Viladecans, de Gavà, de Cornellà, a l'Hospitalet, a Nou Barris i a un llarguíssim etcètera, els nois s'estan socialitzant en castellà a les mateixes escoles, no solament a les discoteques

o mitjançant les noves tecnologies i les plataformes de cinema. A les escoles!

A l'inici de tot plegat, quan es discutia com havia de ser l'escola postfranquista, existien dues postures ben diferenciades. Els sectors catalanistes, amb el president al capdavant, volien crear dues línies diferenciades i opcionals: una en català i l'altra en castellà. Un sistema similar al basc, que finalment sembla que ha tingut molta acceptació i que persegueix el mateix objectiu acadèmic que no és altre que sortir ben preparats en general i competents en les dues llengües. És evident que per valorar la llengua el que cal, en finalitzar els estudis, és que des de l'administració –Generalitat i els ajuntaments– facin valdre el seu coneixement i no regali títols o prescindeixi del seu ús com succeeix sovint, per exemple, en el camp sanitari. O en el mateix camp de l'educació, com ara observem astorats. No cal anar als de la justícia, com sempre apunten.

Vist en perspectiva, l'opció de tenir dret a triar el centre escolar hauria estalviat que l'espanyolisme rampant polititzés l'ensenyament com s'ha fet des de fa trenta anys. Si existís la llibertat de triar, ja no hi hauria aquest problema. N'hi hauria d'altres, segur, perquè tots sabem que l'esperit dels nostres veïns és com és i no poden evitar-ho. Però aquest, segur que no.

El sistema escolar del País Basc ha tingut una bona acceptació i un idioma tan complex com l'eusquera ha incrementat la seva presència social de forma considerable. Fins i tot al País Valencià, si els governs espanyolistes del PSOE i del PP no haguessin exercit el boicot a les línies catalanes/valencianes el resultat hauria estat molt millor perquè hi ha una demanda congelada de sol·licituds per a la línia valenciana que tots sabem a què respon.

A Catalunya, la presència del català s'ha anat reduint i l'estat i la projecció de la llengua en aquest moments és

negativa tot i la mística poc realista de l'escola única que quan es va decidir amagava una intenció més espúria, com sempre ens passa. Una enganyifa.

Els efectes no han estat tan positius com esperàvem, entre altres coses perquè si els anys 80 la proporció de catalans i castellans era del 50%, amb l'arribada massiva d'immigrants de parla no catalana als anys 2000, els indígenes hem quedat disminuïts a un 35%. La mida sí que importa. Ras i curt. S'ha perdut força social en disminuir tant la nostra presència i els ritmes d'integració són ara molt més minoritaris precisament perquè cada cop als nouvinguts els hi costa més trobar un català al territori.

Aquesta circumstància no es pot superar exclusivament mitjançant l'escola. Aquesta fou una decisió política, nefasta i incomprensible que responia a qualsevol tipus d'interès menys a l'interès nacional que en cap moment es va tenir en compte. Amb aquestes proporcions, aquest fenomen migratori no s'ha produït a cap país de l'entorn. Una autèntica irresponsabilitat perquè sense recursos i solament amb una mica de propaganda i la bona fe de l'"Ens en sortirem", no es pot anar enlloc.

Sobre el debat entorn l'ensenyament, l'Eduard Voltes, en el llibre *La Guerra de la Llengua*, ens fa una exposició ben documentada del procés. En contra a la llibertat d'escollir l'idioma a les aules, els socialistes i les forces dites progressistes, van proposar el model d'escola única que finalment és la que va acabar triomfant. El president Pujol i els convergents van cedir a l'argument màgic d'*el pueblo unido jamás será vencido*, no sabem si per convenciment o per altres raons no tan clares. Ara veiem quins són els mètodes de la "democràcia plena".

La proposta del PSOE català, segons Voltes, era la d'escola única davant la por que la segregació eixamplés encara més les esclotxes socials— on vas a parar!-. Dins de la seva lògica

populista no van posar traves a aplicar aquest criteri a les escoles d'elit. Sorprenent. Tothom sap que el PSOE de Catalunya ha estat l'autopista de peatge cap a Espanya més efectiva i que més aviat aquest discurs tan compassiu, en el fons i en la forma, responia al temor de l'Estat que a la Catalunya dels 80 molts castellans optessin voluntàriament per l'escola en català. Hagués estat un camí inexorable i molt més sòlid cap a la integració voluntària molt allunyat d'aquest barrip-barrap que ha significat el *Tots som un*, inexistent i tan de demagog.

En aquells moments l'escola i la llengua catalana tenia molt més prestigi després de tants anys d'escarni, persecució i menyspreu.

El resultat d'aquesta decisió ja la podem tastar i observar. No s'han aconseguit ni de bon tros els objectius que es van marcar malgrat els esforços, la professionalitat i la bona fe de tanta gent.

La pressió oficial de l'Estat és molt forta. L'extraoficial i la del clavegueram que els bons homes no hi comptàvem perquè no volien creure ni imaginar que això existia, no ho sabem del cert, però ens podem imaginar qualsevol cosa.

Les famílies catalanes sempre es troben en minoria en el territori: a les grans ciutats i a les comarques de Barcelona, especialment però no únicament. Estem mal distribuïts perquè ja som una minoria absoluta que s'està dissolent en la majoria. Aritmètica i física. Si els nostres fills no tenen el dret de disposar d'uns centres escolars coincidents amb la seva nacionalitat, la catalanitat a Catalunya es desfarà com un terròs de sucre en menys d'una generació.